

Van actuaris naar 'klimatuaris' of 'impactuaris'?

Welke rol pakt de actuariële beroepsgroep in een van de belangrijkste uitdagingen van onze tijd?

Het grote thema van onze tijd is klimaatverandering. Hoe gaan we als samenleving om met de grote uitdaging om onze wereld leefbaar te houden? Dit vereist een gezamenlijke inspanning van de politiek, de wetenschap, de financiële wereld, van ieder individu. Ook de actuaris kan zijn of haar competenties inzetten. De actuaris is immers expert in het maken van langetermijnprojecties en het inschatten van risico's. Maar waar te beginnen? Er komt een stortvloed aan regelgeving op de financiële sector af, en door alle 'regelgeving-bomen' die worden aangeplant, is het bos niet altijd meer te zien.

Vanuit de commissie Duurzaamheid van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) is een werkgroep gevormd die als doel had om inzicht te geven in de huidige wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid die raken aan het actuariële werkveld. We zijn heel trots op het werk dat we als werkgroep hebben geleverd om te komen tot het onlangs gepubliceerde rapport van de werkgroep. In dit artikel staat een aantal kerninzichten uit dit rapport, gericht op welke processen binnen een verzekeraar worden geraakt door de verschillende regelgeving, en welke rol de actuaris hierbij kan spelen.

ONTWIKKELINGEN IN WET- EN REGELGEVING

Een belangrijke Europese en mondiale aanjager van duurzaamheid is de Europese Unie. Het Sustainable Finance Action Plan (SFAP) is de reactie van de EU (2018) op het Parijs Akkoord (2015) met betrekking tot de ambitie van de EU om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Aanvullend heeft de EU in 2019 de EU Green Deal gepubliceerd. De EU Green Deal is gericht op het verbeteren van het welzijn van mensen. SFAP en de EU Green Deal hebben geleid tot de nodige wet- en regelgeving met het doel om de economie te verduurzamen via de financiële sector en meer langetermijndenken bij bedrijven te stimuleren.

Diverse wet- en regelgeving betreffende duurzaamheid is al van toepassing op financiële instellingen. Een volledig overzicht van alle regelgeving met betrekking tot duurzaamheid die toepasbaar is op de verzekeringssector met een toelichting hierop is terug te vinden in het eerder genoemde rapport.

Samenvattend kan de wet- en regelgeving die op verzekeraars afkomt worden ingedeeld in de volgende drie categorieën:

- Classificeren duurzaamheid
- Duurzaamheidsrisicomanagement
- Communicatie, rapportage en beleid

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de relevante wet-, regelgeving en richtlijnen die in het rapport uitvoeriger wordt toegelicht.

De regelgeving heeft invloed op het bedrijfsmodel, de operaties en de belangrijkste processen van een verzekeraar. De invloed zal veelal vergelijkbaar zijn voor pensioenfondsen, alsmede voor vermogensbeheerders wat betreft de ontwikkelingen die beleggingen raken.

HET NIEUWE DUURZAME SPEELVELD VAN DE ACTUARIS

Met de diverse wet- en regelgeving wordt een weg ingeslagen naar een duurzamere verzekeringswereld. Welke impact heeft deze relatief nieuwe regelgeving op het bedrijfsmodel en de verschillende domeinen van de operaties van verzekeraars? In deze sectie gaan we in op een aantal processen en domeinen waar de regelgeving grote impact op heeft.

B. Evers MSc AAG (links) is partner bij EY Actuarial Services.

M. Gruters BSc (midden) is consultant bij EY Actuarial Services.

R. Jurrisen is consultant bij Sprenkels.

Het artikel is geschreven namens de werkgroep ESG. Daarin zitten eveneens E. Samsom MSc (DNB), M. Schep MSc RMFI (a.s.r.) en drs. M. van Delft AAG (ElipsLife).

Uitgevende instantie	Classificeren van duurzaamheid	Duurzaamheidsrisicomanagement	Communicatie, rapportage en beleid
Europese Richtlijn	EU Taxonomie, CTB, PAB	SFDR, CSRD	SFDR, NFRD, CSRD, CSDDD, SRDII, ESRs, MIFIDII, IDD
EIOPA / DNB		Solvency II, ORSA, DNB Gids voor beheersing klimaat- en milieurisico's	
UN	UNGP's, UNGC, UN PRI, SDGs	UNEPFI PSI	
OECD	OECD Guidelines		
NGO	PCAF, Nederlandse stewardshipcode, IMVO- en IMVB Convenant		NZIA, TCFD, TNFD, IFRS 52, SBTi

Strategie

De internationale richtlijnen van de UN en OECD bieden handvatten voor het *classificeren van duurzaamheid*. Dit heeft nationaal zijn vertaalslag gekregen in het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) Convenant voor de verzekeringssector dat door alle verzekeraars ondertekend is. Deze verschillende regelgeving-standaarden hebben een koppeling naar de strategie en hiervan afhankelijk het bedrijfsmodel van de verzekeraar. Zo moeten verzekeraars in hun strategie en bedrijfsmodel vaststellen hoe zij om gaan met duurzaamheidsinvloeden, -risico's en -kansen.

Een belangrijk vraagstuk bij het nadenken over de strategie en het bedrijfsmodel is de zogenaamde 'dubbele materialiteit'. Hieronder wordt verstaan dat er niet alleen vanuit de verzekeraar wordt gekeken wat de invloed is van bijvoorbeeld het klimaat op de bedrijfsvoering (extra schade als gevolg van overstroming bijvoorbeeld), maar ook wat de impact van de eigen organisatie van binnen naar buiten toe is. Inzicht is vereist in de impact van de bedrijfsactiviteiten op de samenleving en het klimaat.

Verslaggeving en communicatie

De EU heeft een leidende rol in vernieuwende wetgeving betreffende het *classificeren van duurzaamheid*. De EU Taxonomie geeft inzicht in welke economische activiteiten en financiële producten duurzaam zijn. De EU Taxonomie sluit onder meer aan bij internationale standaarden zoals OECD Guidelines en UNGP's. De verplichtingen voortvloeiend uit de EU Taxonomie raken onder meer de verslaggeving van de verzekeraar. Verzekeraars dienen in de verslaggeving ook steeds transparanter te zijn over de strategische keuzes met betrekking tot duurzaamheid alsmede de uitvoering daarvan. Een groot aantal Europese wetten raakt namelijk de Communicatie, rapportage en het beleid van een verzekeraar. Er dient bijvoorbeeld gerapporteerd te worden over de impact van duurzaamheidskwesties en klimaatverandering.

Verzekeraars doen er goed aan de dialoog op te zoeken met de belangrijkste (nieuwe) stakeholders, zoals klanten, NGO's en de media over duurzaamheid. De verkregen input is vervolgens weer bruikbaar voor de evaluatie van de strategische keuzes.

Productontwikkeling

De regelgeving heeft impact op productontwikkeling, productbeheer en pricing – van nature het domein van de actuaaris. Denk bijvoorbeeld aan een evaluatie van de huidige productvoorwaarden en welke risico's wel of niet gedekt worden. Er ontstaat meer bewustzijn rond de verzekeraarbaarheid van emissies van bepaalde partijen en producten. Uitgevers van verzekeringsproducten zullen duurzaamheids-gerelateerde doelstellingen van klanten moeten meenemen in de

product goedkeurings- en producttestprocessen voor elk verzekeringsproduct, evenals in hun doelmarktidentificatieprocessen en distributiekanaalen. Daarbij kan een verzekeraar een actieve rol spelen bij klimaatadaptatie, en verduurzaming stimuleren.

Risicomanagement

Klimaatverandering en de transitie naar een duurzame economie levert voor bedrijven en particulieren nieuwe risico's op, waarbij verzekeraars als risicodragers een rol spelen. De actuaaris kan een nadrukkelijke rol verder gaan pakken bij de ontwikkeling van nieuwe klimaatrisico modellen en scenarioanalyse modellen. De identificatie en kwantificering van ESG-gerelateerde risico's zal zich door vertalen naar de pricing van verzekeringsproducten.

Klimaatrisico's krijgen eveneens een prominentere rol in het toezicht van EIOPA en DNB binnen het bestaande risicomanagement van verzekeraars. Duurzaamheidsrisico's worden verankerd in bestaande regelgeving zoals Solvency II en ORSA. Eind 2022 heeft DNB de gids beheersing klimaat- en milieurisico's ter consultatie uitgebracht, waarmee klimaatrisico's worden verankerd in de toezichttaak van DNB. Verzekeraars dienen in hun risicomanagementprocessen in te spelen op deze ontwikkelingen.

Vermogensbeheer

Als laatste willen we benoemen dat ook vermogensbeheer op een aantal manieren geraakt wordt vanuit ontwikkelingen op duurzaamheidsgebied. Zo zullen bij investeringsbeslissingen klimaatrisico's steeds bewuster meegewogen worden, waarbij de actuaaris kan helpen bij de kwantificering van fysieke en transitierisico's van beleggingen. Ook zal er voor bepaalde beleggingsproducten gevraagd worden naar een classificatie die de duurzaamheid van de belegging aantoont. Het is ook van belang dat de duurzaamheidsvoorkeuren van de klant meegenomen zullen worden in het vermogensbeheer. Impact-investeringen die een maatschappelijk probleem adresseren hebben een gunstig effect op de risico's voor de samenleving in zijn geheel en daarmee ook de toekomstige schadelast van de verzekeraar.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN?

De competenties van de actuaaris kunnen op veel vlakken van nut zijn met betrekking tot duurzaamheid. Dit varieert van risicomanagement tot productontwikkeling en pricing. Ook maatschappelijke discussies zoals (on)verzekeraarbaarheid van bepaalde risico's worden meer en meer relevant, en hier mag een fundamentele bijdrage van de beroepsgroep worden verwacht. Een eerste belangrijke stap betreft echter educatie – van onszelf als beroepsgroep, en van de mensen waarmee we werken. Hoog tijd dus om ons rapport te gaan lezen, om jezelf bij te spijkeren op het nieuwe alfabet van ESG-regelgeving. ■

Commissie Duurzaamheid

Sinds 2021 heeft het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) een Commissie Duurzaamheid. Als eerste activiteit werd op Prinsjesdag, op 21 september, een rondetafelbijeenkomst georganiseerd bij het AG om beter inzicht te krijgen in waar actuarissen in hun werk duurzaamheid tegenkomen en wat de belangrijkste vragen zijn.

De rondetafelbijeenkomst was een mooie start. Actuarissen bij de toezichthouder, consultants en verzekeraars hadden een vrije uitwisseling naar aanleiding van presentaties. Een praktische innovatieve toepassing met carbon credits werd gepresenteerd door Jeroen Blüm.

De Commissie Duurzaamheid heeft diverse werkgroepen gestart, die telkens door een commissielid worden geleid. De bedoeling is zoveel mogelijk actuarissen bij het onderwerp te betrekken en de ontwikkeling en vastlegging van actuariële best practices op het gebied van duurzaamheid te ondersteunen.

Marcel van Delft leidt de werkgroep wet- en regelgeving. Het inventariseren van alle nieuwe wet- en regelgeving inclusief taxonomie is een klus waar hopelijk iedere actuaaris voordeel van gaat hebben. De resultaten verschijnen spoedig op de website onder Commissie Duurzaamheid, maar het is ook nadrukkelijk de bedoeling hier een bijeenkomst aan te wijden.

Gijs Kloek leidt de werkgroep langetermijnsscenario's. De gevolgen van klimaatverandering zijn complex en lastig te kwantificeren. Deze werkgroep probeert te ondersteunen en te harmoniseren. Later dit jaar zullen de resultaten van de werkgroep op de website komen en er komt ook een bijeenkomst voor de presentatie van deze resultaten.

Niels Vermeijden leidt de werkgroep relevante excursies. We gaan maandag 22 mei 2023 op bezoek bij ILX. Vooral voor actuarissen bij pensioenfondsen en asset managers een nieuw perspectief. Een nieuwe asset class met alles wat daarbij komt kijken.

Corné van Iersel levert de institutionele ondersteuning en de noodzakelijk input vanuit het AG. Loudina Erasmus heeft zich aangesloten bij de werkgroep langetermijnsscenario's en is inmiddels toegetreten tot het bestuur van het AG. Zij kijkt ook naar de internationale ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid.

Als een relatief kleine, maar enthousiaste Commissie Duurzaamheid hebben we een zeer dynamisch werkterrein en proberen we het actuariële perspectief op duurzaamheid voor iedere actuaaris helder en toepasbaar te krijgen. Het is een bijzonder genoeg als voorzitter van deze Commissie Duurzaamheid mijn steentje bij te dragen.

Frank Gosselink